ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱՍԵԱՆ ՕՂԻՆ գործարանի պահեստ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ ՇԱՈՒՐ յայտնում է, որ 1880 թ. յուլիսի 15-ին սկսվելիք ձախվել ամենամեծ մաքրված ՕՂԻՆԵՐ հետեւեալ անուններով. ՍԵՂԱՆԻ, ԲՐԻՆՁԻ և ԲՈՒԼՄԵՔՐԻՆՁ: Ճիշդը ամանով արժէ 45 կ., առանց ամանի 38 կ., կէս շիշը 25 կ., առանց ամանի 20 կ., ամեն այլ տեսակ օղիներ առանձին ցուցակ ունեն: Մեծ քանակութեամբ առնողներին նշանաւոր զիջողութիւն է անում: Օղիները պատրաստված են ամենալաւ հացի ՍՊԻՐՏԻՑ շոգիի մաքրելու օգնութեամբ և իրան յատկութեամբ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ամենալաւ գործարանների մէջ պատրաստվածներից վատ չեն: Պ. պ. գնողների ուշադրութիւնը դարձնում ենք առաջարկած նրանի վրա, որի արժանաւորութեան համար գործարանը պատասխանատու է: Օղիների պահեստը գտնվում է Մէրքպլեան կամուրջի վրա, Յննոքանչայ հիւրանոցի տակ, Վիկտորիանու տանը, Վլադիկովկազի արձանի դիմացը:

2—8 (2 շար.)

Այս օգոստոսի 20-ից Օրբէլեանցի և Կարապետ Բէլախանցի ժանեկաոր ուսումնարանում կը սկսուեն նորիկ աշակերտների ընդունելութիւնն: Ուսումնարանը պահպանում է գիշերօթիկի և ընդունում կիսաթոշակի աշակերտներ, պատրաստելով նրանց Տփխիսու բոլոր մէջնակարգ դպրոցների առաջին հիւանդոցի տակ, Վիկտորիանու տանը, Վլադիկովկազի արձանի դիմացը:

2—8 (2 շար.)

Այս օգոստոսի 20-ից Օրբէլեանցի և Կարապետ Բէլախանցի ժանեկաոր ուսումնարանում կը սկսուեն նորիկ աշակերտների ընդունելութիւն: Ուսումնարանը պահպանում է գիշերօթիկի և ընդունում կիսաթոշակի աշակերտներ, պատրաստելով նրանց Տփխիսու բոլոր մէջնակարգ դպրոցների առաջին հինգ դասարանների համար:

5—6

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՒԱՔԱՐԻՒ Ս. ՄԱՐԻԱՄԵԱՆ օրիորդաց դպրոցի վարչութիւնը պատիւ ունի յայտնել յարգոյ հասարակութեան, որ աշակերտուհիների ընդունելը սկսելով օգոստոսի 20-ից, շարունակում է մինչև Սեպտեմբերի 10-ը, որից յետոյ սկսելու է կանոնաւոր ուսումն: Անցեալ տարի դպրոցը ունէր երկու դասատուն, առաջիկայ տարին կունենայ երեք դասատուն:

2—3

ՅՈՎՍԷՓ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԵԱՆ ՄԵԼԻՔ-ԲԷԳԼԱՐԻԱՆԻ ՄԱՆԱՆԱՒՈՐ ԲԷԼԱԼԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԸ (Թիֆլիս, Սագօվայա փողոց, տուն Տուտունովի, № 34) յայտնում է, որ լրացուցիչ և ընդունողական քննութիւնը կը սկսվի օգոստոսի 25-ին, իսկ ուսումը սեպտեմբերի 2-ին:

3—4

Ներքսեան Հայոց Ազգային Հոգևոր դպրոցում Հոգաբարձական խորհրդարանի մէջ, Օգոստոս ամսոյս 27-ին, երեկոյեան 7 ժամին, կը լինի աճուրդ (առանց կրնաձուրդի) կապալով տալու նոյն դպրոցի կալուածքը (ընծայած Հանգուցեալ Յարութիւն Օթօյանցից), որ գտնվում է Կուր գետի հեղեղատի (սաղի) վրա ընդ № 46: Պայմանաթուղթը կարելի է կարդալ Հոգաբարձութեան գրասենեակի մէջ ամեն օր, բացի կիրակից և տօներից առաւօտեան 10-ից. 9—12 ժամին:

Դուրս եկան մամուլի տակից և վաճառվում են Կենտրոնական և Ջ. Գրիգորեանցի գրախանութներում Ս. Մանդինեանի հեղինակ դասագրքեր.

1. Ազգային Ընտանեկան աշխարհք և Աշքերնարան (ա. տարեայ ուսմունք և ընթերցմունք) . . . 25 կ.
2. Նոյնը ուսուցիչների համար բացատրութիւններով հանդերձ) . . . . . 75 կ.
3. Ազգային Գրեցադնական աշխարհ (բ. տարեայ ուսմունք և ընթերցմունք) . . . . . 30 կ.
4. Նահապետական և Հայրենի աշխարհ (գ. տարեայ ուսմունք և ընթերցմունք) (բ. տպագրութիւն) . . . . . 65 կ.

Գեղանեան և Ներսէսեան գրպրոցների ուսուցիչ պ. Վարդկեսեան իր գերազանց մէջ ընդունում է միայն ՉՈՐՍ գիշերօթիկ աշակերտուհիներ: Դիմել ուղղակի «Մշակին» խմբագրութեան:

5—5

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ, որ գիտէ հաշուապահութիւն, կամենում է տեղ ունենալ, կարող է և ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐԻ կամ ԿԱՆՑԱՐԳԵՂԻ պաշտօն կատարել. Հասցէն իմանալ «Մշակի» խմբագրատանը:

5—5

Ներկայ տարուայ սեպտեմբերի 15-ին Թիֆլիսի Նահանգական դատարանում (Սկոբելեւեի Սուգամ, լիներ է տրվ (աճապրդ) Հանգուցեալ Արիստաս Յովսեպովի Հողերը ծախելու համար, որոնք գտնվում են Բարաչլոյի Մարաչլու գիւղում, Նուլաւէրի ժամ: Մանրամասնութիւնը կարելի է կարդալ «Кавказъ» լրագրի № 186 Տէկտեմբեան յայտարարութեան մասնում:

Թիֆլիսից հեռանալու պատճառով ծախվում է 225 քառակուսի ֆաթոգրաֆներ շինելու մի մեքենան: Վաճառը յանձն է առնում նրա գործադրութեան մասին տպրիցք տալ առնողին:

Դիմել Յովհէփ ՄԱՆԱՍԵՐՊԱՆԻՑ, Մալերաական փողոց, Սօլդատսկի բազարի անկիւն Դամրօվսկի տանը, № 8.

5—5

ԲԺՇԿԱՆՈՑ

ՀԻՒԱՆԴՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ 9-ԻՑ ՄԻՆՉԵՒ 1 ԺԱՄԸ:

Երկուշաբթի. Գաւթոնակի կանանց հիւանդ. Փոքրախտիկ նեարդներ Տ., Թոմսինանց կանանց և երեխաների Տ., Քիւչարեանց խերուրգիական և աչքերի Տ., Շամխորսկի վիճակական և կաշու Տ., Բարայեան ջղային և հոգեկան Տ.:

Երեքշաբթի. Մինակովիչ խերուրգիական Տ., Գզորով վիճակական և բազալի Տ., Բէլյա աչքի Տ., Թամսուով մանկաբարձական, կանանց և երեխաների Տ., Կրասնօգլեազով, Լիսենկով և Վասիլչիվ նեարդեի Տ.:

Չորեքշաբթի. Լիսենկով և Բուգլովակի նեարդեի Տ., Շամխորսկի կենիրեական և կաշու Տ., Աասուրով կանանց հիւանդութիւններ:

Հինգշաբթի. Գզորով վիճակական և բազալի Տ., Թոմսինանց կանանց և երեխաների Տ., Լիսենկով և Վասիլչիվ նեարդեի Տ., Քիւչարեանց սիֆիլիսի և սեռական օրգանների Տ.:

Ուրբաթի. Գաւթոնակի կանանց Տ., Մինակովիչ խերուրգիական Տ., Կրասնօգլեազով և Լիսենկով նեարդեի Տ., Թամսուով մանկաբարձական, կանանց և երեխաների Տ., Շամխորսկի և Աասուրով վիճակական և կաշու Տ., Բարայեան ջղային և նեարդեի Տ.:

Շաբաթ Լիսենկով և Վասիլչիվ նեարդեի Տ., Բարով կուրծքի Տ., Եանկով վիճակական և կաշու Տ.:

Բացի այդ բժիշկ Գզորով բժշկանոցի մէջ ընդունում է անվարձ ազգատ հիւանդ նեարդեի ամենայն օր երեկոյեան 4—6 ժամը:

Բժիշկ Բարայեվ չորեքշաբթի օրերը առաւօտեան 9-ից մինչև 11 ժամը ընդունում է իր տանը բժշկանոցի հիւանդներին էլեկտրոլեան բժշկութեան և նեարդեի Տ. համար: Բնակարանը գտնվում է Սեբաքիվսկայա փողոցի վրա, Բայանդուրովի տանը:

Առաւաւոտ Օրբելեան ազգատ հիւանդներին բժշկանոցի տամսակով ընդունում է ամենայն օր, ամենայն ժամանակ:

Բացի կիրակի օրերից ամենայն օր առաւօտեան 9—11 ժամը բժշկանոցում լինում է մանկաբարձ կին հիւանդ կանանց ընդունելու համար:

Բժշկանոցի դերեկտոր Լիսենկով

Հայոց պատմութիւնը խակատ ապրելուց ուսումնասիրելու համար կարևոր մի գիրք է «Ֆիլոսոֆական բանից նախնի պատմագրաց Հայոց» 3 հատոր, աշխատ. Ն. Կոստանեանցի:

Ա. Հատորը բովանդակում է Աբշամունեաց Թագաւորութեան անկման և Վաղարշանց պատերազմների մասին պատմութիւնը ժամանակակից պատմիչների խօսքերով հիւսած գրաքար:

Բ. Հատորը բովանդակում է նոյն պատմութիւնը աշխարհաբար, որ ա. Հատորի ձիշտ թարգմանութիւնն է:

Գ. Հատորը բովանդակում է ա և բ. Հատորների համար կարևոր ծանոթութիւններ. ժամանակագրական աղիւսակներ և յառաջաբաններ:

Վաճառվում է երեք Հատորը միասին—3 ր.
ա. և բ. Հատորը միասին—2 ր. 25 կ.,
բ. և գ Հատորը միասին 2 ր. 25 կ.,

Ագգային գպրոցների համար 10 օրինակից աւել առնողին 10% գիջումն կը տրուի. դիմելու համար դիմել—Ալէք քանդրագոլ—Յովսէփ ագագ քահանայ Կոստանեանցին.

Տփխիս—Կեդրոնական գրավաճառանոց:
Մօսկվա—Հայոց եկեղեցու երեցփոխան պ. Մելքոն Փանեանցին:

3—10

«ՓԱՐՈՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ» պատկերազարդ Հանդիսի ներկայ ամի երկրորդ տետրը հրատարակուեցաւ և ուղարկուեցաւ պատուելի բաժանորդաց: Այս տետրիս մէջ տպագրուեցան տասն ազգային պատկեր, յորոց ութն՝ նկարուած և փորագրուած են յատուկ մեր Հանդիսի համար: Ազգային պատկերաց ցուցակն այս է. Օրմանեան վարդապետ, Աշխատեան աքթ եպիսկոպոս, Մինթայէլ Մինասարեանց, Նուբար-փաշա, Կարին քաղաք, Պետրբուրգայ Հայոց եկեղեցին, Արձարան Հայոց ի Կարին, Յովհաս Հայ ընտանիք ի Վան, Վան քաղաք, Կապ Հայերէն աւետարանին, Նուիրելոյ Նորին Կայսերական Մեծութեան ի Կաթուղիկոսէն ամենայն Հայոց:

Ներկայ ամի բաժանորդագրութիւնն վերջացած լինելով ցանկացողքն առանձ կամ գնել «Փարոս Հայաստանի» Հանդէսն ՀՀարում են այսուհետև իւրաքանչիւր տետրի համար 1 ր. 50 կ.:

Տփխիսում առանձ կարելի է պ. Ջ. Գրիգորեանցի և Կենդրոնական գրավաճառանոցներում:

Հրատարակիչ Ջաբայար Մ. Մսերեանց:

ՄԻ քանի ԵՐԿՐԱՉԱՓՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ իր վրա է առնում 1) ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻ նախագծերի և ՆՐԱՆՑԻ քանակութեան կազմելը ինչպէս ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ, նոյնպէս և նրա մօտ գրկականերում, 2) աշխատանքների վրա ՀՍԿԱԼԸ, 3) խորհուրդներ է տալիս ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ վերաբերութեամբ: ԿԱՄՆԵՆԴԱՏՍԿԱՅԻՆ փողոց. № 35 վերին յարկ ազ կողմը: ԸՆԶՆԱԿԱՆ խօսակցութիւնների համար ընդունելութիւնը լինում է իւրաքանչիւր օր երեկոյեան 5—8 ժամը:

2—3

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՐՏԻԶ

ԵՒ

ՏԱՐԲԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Օգոստոսի 20-ից սկսվելիք քննութիւնները և նորեկների ընդունելութիւնը տղայոց և օրիորդաց 4—15 տարեկան Հասակը:

ՏԱՐԲԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆՈՒՄ ԲԱՑՈՒՐԻ է ՊԱՆՍԻՈՆ ՈՒՐ ԿՐՆԴՈՒՆԵՆ ԴԻՇԵՐՈՒԹԻՒ ԵՒ ԿԻՍԱԳԻՇԵՐՈՒԹԻՒ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ: Вельяминов. ул. д. Аматуни. Р. Мкртчьянцу

Յուլիսի 1-ից վԱՐՇԱՎԱԿԱՑԱ ՊԵԿԱՐՆԻԱ ՁԻՆ կից կը բացվին ՍԵՆՆԵԱԿՆԵՐ, որտեղ կարելի կը լինի ստանալ ԿԱՖԷ, ՇՕԿՕԼԱԴ թէյ և պատրաստված Հանգստեան գանանգ ջուր: 38—40

Մի Հայ գիրգստան, որ բնակվում է Մայիսում, Տրաւերում է Հայ օրիորդ—խմացող Հայերէն, Ռուսերէն և Գաղղիերէն լեզուներ, նոյնպէս և երաժշտութիւն, անուկան ուսուցչական տեղը ընդունել, 600 րուբլ տարեկան ռոճիկով: Ճանապարհի Ծախսը առնում է Գերդաստանը իւր վրա: Ճանաչողները իրանց պայմաններով կարողն գիմել նամակով Въ Майкопъ, Куб. обл. Николаю Іосифовичу Алихановъ

2—10

ԱՆԴԻԱԿԱՆ ԻՒՆՈՒԹՅԻՒ մէջ սասպվիլ է մեծ քանակութեամբ Թէյ ուղղակի Թէյի գործարաններից, նոյնպէս ՅԻՏՐԱԿ ՄԱԳԱԶԻՆԻ Ճարատութեան դէմ և կարգելան ֆէնի և ՀԵՂՈՒԿ տարափոխիկ հիւանդութիւնների գէմ:

7—10

ԹԻՖԼԻՍԻ ՊՐՈՒՏՄՈՒԱԶԻԱ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Հայոց Ճիւսի և մանուածոց ուսումնարանում 8 ՏԱՐԻ գոսպաստութիւն տրած մի ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ Ներկայ սեպտեմբերի 1-ից ցանկանում է ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՊԱՇՏՈՆ ստանալ բարցատակ ՌՈՒՍԱՑ լեզուից և ԹՈՒՐՔԱԼԱՆԻՆ-ՔԵՆԻՑ, ինչպէս Թիֆլիսում, նոյնպէս և գաւառներում: Տեղեկանալ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ կամ ԷՆԳԻՆԵՐԱԿԱՆ ԴՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՆԵՐՈՒՄ:

19—22

ԶՄԵՌԸ ՍԻՐԵԼԻ Է

Գլխցերիկի իւղ կաշին փափկացնող և երեսը Թարմացնող: Կարելի է գտնել Մանվելովի խանութում, Գոլովինսկի պրօսպեկտ, տուն Մարիամի:

1—3

Ի ՄԱԿԱՆ վերատեսչ. Գ. ԲԱՐԹԻՒՐԵԱՆՑ յայտնում է, որ նա այժմ իրր նախկին է Կուտկի, Սիմեօնովակայա փողոց, տուն Սարգիս Ալէքսանեանցի № 16:

1—4

Дозволено Цензурою 27 Августа 1880 г. Тифлисъ. Տպարան Ա. Ա. Միխելսոնի Типографія А. А. Михельсона